

Tombouctou

"El poema d'en Gabarró m'agrada. De fet, és una cançó. Una cançó que hauria agradat al meu amic Josep Elias i també a André Hardelet, i també a Prévert, el Prévert de la Rue de Siam, una cançó a la qual podria posar música Guy Béart. Un poema/cançó qua avui, 22 de novembre, a la terrassa del Bauma, amb aquest sol que enamora, fent l'aperitiu, em produeix una dolça malenconia."

Dimarts 22 de novembre. És la una del migdia i m'estic a la terrassa del Bauma, al carrer de Roger de Llúria, cantonada Rosselló, fent l'aperitiu. En Xavi m'acaba de portar un whisky de malta, sec, sense gel ni aigua, amb unes anxoves de l'Escala.

—Tot va bé, senyor Sagarra?

—Sí, Xavi, tot va bé, molt bé.

És important això de fer l'aperitiu —*pourvu que ça dure...*—, l'un dia sí, l'altre també. L'aperitiu em fa sentir com un senyor o, si voleu, com un senyoret de Barcelona, d'una Barcelona avui pràcticament desapareguda, fantasmagòrica, la qual encara vaig arribar a conèixer de criatura i que, després, a mida que m'anava fent gran, vaig haver-me d'inventar, a glops de whisky, de picon o de rom de la Martinica, com tantes altres coses.

El dia és esplèndid. Ningú no diria que som a les acaballes de novembre. M'he tret l'americana i m'he posat les ulleres fosques: un sol de primavera m'enlluerna. Davant meu passen gossos i alguna noia de raça. El cambrer em serveix una segona copa, generosa, encenc un cigar i dono una ullada al correu. Primer els diaris: *La Voce*, de Montanelli —m'encanta aquest personatge—, diari al qual estic subscript perquè no arriba a la Rambla; *L'Humanité* —el diari és il·legible, però de tant en tant hi escriu el meu amic Jean-Pierre Leonardini, un fill de Còrsega, *blasé*, tan comunista com ho puc ser jo i, pel meu gust, el millor crític teatral de França. *Le Nouvel Observateur*, que celebra el seus primers trenta anys. Déu meu, com passa el temps! I, parlant de temps, EL TEMPS, aquesta revista que el lector té a les mans i on escric aquestes cròniques quan puc o, per a ser més precís i sincer, quan no m'agafa aquesta mandra deliciosa que em manté tot el matí al llit, on em faig portar dues dotzenes de croissants menuts, torrats, sucats amb mel o amb confitura de codony i una bona tetera de te molt perfumat, i on també a vegades m'estic tot el sant dia sense fer ni brot, llegint per enèsima vegada les memòries del cardenal i baró de Retz.

Després dels diaris i les revistes, dono una altra ullada als comptes que m'envia el banc, a les invitacions, una per a una exposició de pintura, una per a un còctel literari —no sé per què me les envien, sabent com saben que no hi vaig mai o gairebé mai—, i obro un sobre que m'envien d'*El País*, el diari on se suposa que treballa, del qual visc i on no vaig mai, sinó per la copeta de cap d'any. Dins el sobre,

un llibre de poemes: *Una llum a la finestra*, de Jordi Gabarró, editat per Columna. A la solapa diuen que aquest és el segon llibre de versos d'en Gabarró, nascut el 1944, i que l'autor, que "per sort també es dedica als negocis", hi parla "de l'insomni que neix de l'observació de la realitat". No sé qui dimoni és aquest Gabarró. Però, calla, dins el llibre hi ha una carta, una carta molt amable, en la qual el senyor Gabarró em recorda que ens vàrem conèixer en un sopar al Lliure, després de veure *Dansa d'agost*, en companyia de Félix de Azúa, de la Merceditas, de la Maria Jesús i de la dona d'en Gabarró. És clar que me'n recordo, d'aquell sopar (en Gabarró és company d'escola d'en Félix, tots dos són del 44). El que no sabia és que el senyor Gabarró, que es dedica als negocis, fes versos.

Fullejo el llibre i, a la pàgina 163, em trobo amb un poema titulat "Un dia ho farem", que diu així: "Un dia/ amor/ a l'hora més insòlita/ deixarem la casa/ i la feina/ i anirem a l'aeroport/ i agafarem un avió/ i ens despertarem/ l'endemà al matí/ a Tombouctou/ només jo i tu". No sé per què, però jo n'hauria canviat el títol: en lloc de "Un dia ho farem" —"*un jour tu verras, l'on se recontrera, quelque part, n'importe où...*"—, com cantava el meu amic Mouloudji—, que fa la sensació que no ho faran mai —això no es diu, es fa—, jo l'hauria titulat "Tombouctou", aquella ciutat fabulosa, als confins del Sàhara, que de només anomenar-la ja fa pensar en les caravanes dels tuaregs, en els cargolats bigotins dels oficials de la legió estrangera —la francesa, *of course*— i en les sabates de la Marlene, oblidades a la sorra.

El poema d'en Gabarró m'agrada. De fet, és una cançó. Una cançó que hauria agradat al meu amic Josep Elias i també a André Hardelet —"*Si tu reviens jamais danser Chez Temporel, un jour ou l'autre...*"— i també a Prévert, el Prévert de la Rue de Siam, una cançó a la qual podria posar música Guy Béart. Un poema/cançó qua avui, 22 de novembre, a la terrassa del Bauma, amb aquest sol que enamora, fent l'aperitiu, em produeix —Tombouctou! I després aquest "només jo i tu", com a les cançonetes populars dels balls del 14 de juliol als carrers del París, o de Gràcia, de la postguerra— una dolça malenconia. Acostumo a fer l'aperitiu tot sol. Els amics són o bé a la feina, o bé lluny, o bé morts. Avui he fet l'aperitiu amb el poeta Jordi Gabarró. Moltes gràcies per la seva companyia.

Joan de Sagarra